

Гарачыя палёты Беллесавія.

Экіпіраваныя і падрыхтаваныя да барацьбы з гарачай стыхіяй, паветраныя агняборцы ў патрэбную хвіліну гатовы спусціцца на зямлю і змагацца з лясным полымем, узгараннем на балоце, на маладых пасадках.

Спякота летніх дзен нярэдка абарочваецца трагедыямі для навакольнага асяроддзя: у такія дні найчасцей адбываюцца пажары ў лясках і на балотах. А бяскрыўдныя і нязначныя вогнішчы пераўтвараюцца ў жудасныя вогненныя стыхіі, калі іх своечасова не ўбачыць і не абясшкодзіць. Каб засцерагчы прыроду ад знішчэння, каб маленькая іскрынка не нарабіла вялікай і непапраўнай бяды, у краіне для хуткага выяўлення ачагоў пажараў створана авіяцыйная ахова лясоў. У нашы дні місія па паветранай ахове ўскладзена на дзяржаўнае прадпрыемства “Беллесавія”.

Найпершая задача лётчыка-назіральніка — як мага раней заўважыць небяспеку і своечасова апавясціць наземныя службы: лясніцтвы, лясгасы ці непасрэдна пажарныя службы МЧС, — кажа дырэктар прадпрыемства “Беллесавія” Анатоль Кротаў. — Бо своечасовае выяўленне ўзгарання — гэта ўжо палова поспеху ў яго тушэнні. Для патрулявання небяспечнай сітуацыі намі выкарыстоўваюцца самалеты Ан-2 і Іл-103, а таксама верталёты Мі-2. Створаны некалькі авіябаз у розных кутках краіны, каб усе беларускія лясы былі пад пільным вокам паветраных назіральнікаў.

Па словах кіраўніка прадпрыемства, паветраныя судны з апазнавальнай маркіроўкай “Беллесавія” ўзлятаюць з баз, якія знаходзяцца ў кожным абласным горадзе, а таксама ў Мазыры, Пінску, Лідзе і Полацку, Маладзечне і Салігорску. Лётчыкі “Беллесавія” вядуць кантроль на плошчы больш чым у 9 млн 24 тыс. гектараў, уключаючы заказнікі, нацыянальныя паркі,

Палескі радыяцыйна-экалагічны і Бярэзінскі біясферны запаведнікі. Патрульныя маршруты самалётаў і верталётаў пераадольваюць ад 350 да 500 кіламетраў за вылет, а нярэдка і болей. А агульная працягласць маршрутаў 15 экіпажаў (столькі іх у “Беллесавія”) складае амаль 5800 кіламетраў.

Калі доўга пануе сухое надвор’е і клас гарымасці перавышае чатырохузроўневы рубаж — чырвоны альбо аранжавы ўзровень працаваць лётчыкам-назіральнікам даводзіцца з падвойнай энергіяй, здзяйсняць у дзень нават па два аблёты ахоўнай тэрыторыі. У спёку ўзрастаюць нагрузкі не толькі на працу рухавікоў паветраных бартоў, але таксама на фізічны стан і здароўе пілотаў. Тое ж можна сказаць і пра дэсантнікаў-пажарных, якія задзейнічаны на лакалізацыі невялікіх ачагоў пажару.

Трэба адзначыць, што ў 2003 годзе “Беллесавія” была перададзена ў падпарадкаванне Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, а дагэтуль прадпрыемства адносілася да Міністэрства лясной гаспадаркі.

Галоўная задача лётчыка-назіральніка — пошук, выяўленне і вызначэнне каардынат лясных узгаранняў і своечасовае паведамленне пра гэтыя “зпаходкі” наземнай лясной ахове. Здзяйсняючы палёт па загадзя вызначаным маршруце, з ілюмінатара верталёта Мі-2 альбо нястомнага паветранага працаўніка Ан-2, пілот узіраецца ў бяскрайнія далягледы, каб заўважыць над гарызонтам нават маленькі струменьчык дыму і імкліва даімчацца да гэтай крыніцы небяспекі. Выключная празрыстасць паветра дазваляе бачыць нават дробныя прывіды дымоў на адлегласці да 30 кіламетраў.

...Вось зіхацяць чорныя плямы абпаленага маладога бярэзніку, абвугленыя берагі рэчак і азёр, пажарышчы на сельгаспалетках. На жаль, усе гэтыя “малюнкі” — відавочная справа рук канкрэтных людзей, іх неабачлівасці, а

найчасцей іх абыякавасць. Пілоты і лётчыкі-назіральнікі “Беллесавія” імкнуцца выпраўляць гэтыя памылкі.

Источник: Родная прырода. — 2015. — №8. — С. 8-10.

